

Välkomna!

Foto: Ingvar Månsson

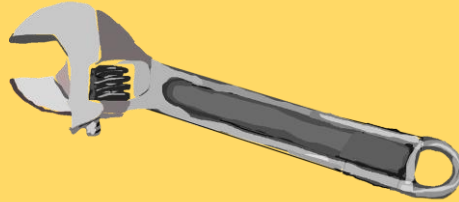
Hultafors ligger i Bollebygds kommun. 1883 grundades Hultafors AB på grund av en svensk uppfinning av ett speciellt verktyg. **Vilket?**

1

Tumstocken

A

Skiftnyckeln

B

Polygripen

C

1**A**

Tumstock

Hilmer Kollén uppfann en linjal som han kallade "komparationslinjalen". Den var till för att på ett enkelt sätt omvandla tum till centimeter eller det motsatta. Men mätstickan var ganska otymplig, en meter lång och det tyckte ingenjör Kollén inte var så praktiskt utan han konstruerade istället en hopfällbar måttstock, därmed var tumstocken född. Kollén startade år 1883 "Svenska Mått och Tumstocksfabriken" som låg på Folkungagatan i Stockholm. Senare flyttades fabriken till Göteborg. Nästa flytt blev till Hultafors i Västergötland där fabriken fortfarande är i drift. En tumstock kan vara tillverkad av oxelträ, glasbjörk, aluminium, eller av glasfiberförstärkt polyamid.

2

I tyngdlyftning tävlas det numera endast i två grenar.
Vilka?

A

Ryck och stöt

B

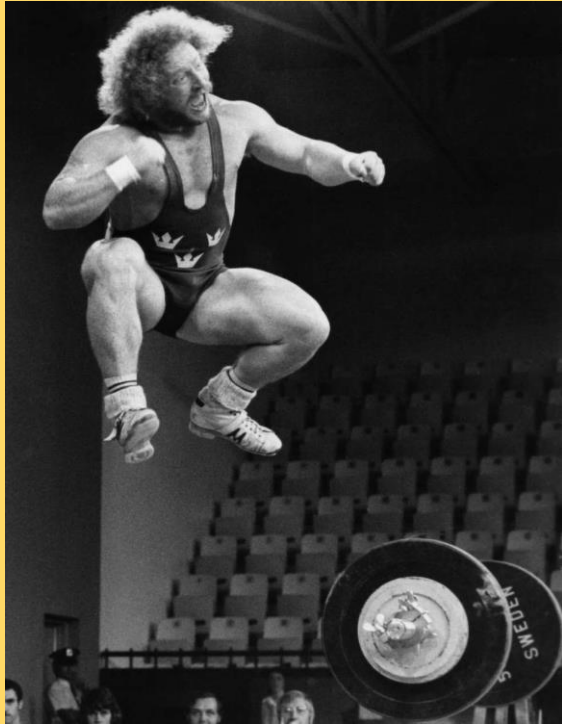
Ryck och press

C

Stöt och press

2**A**

Ryck och stöt

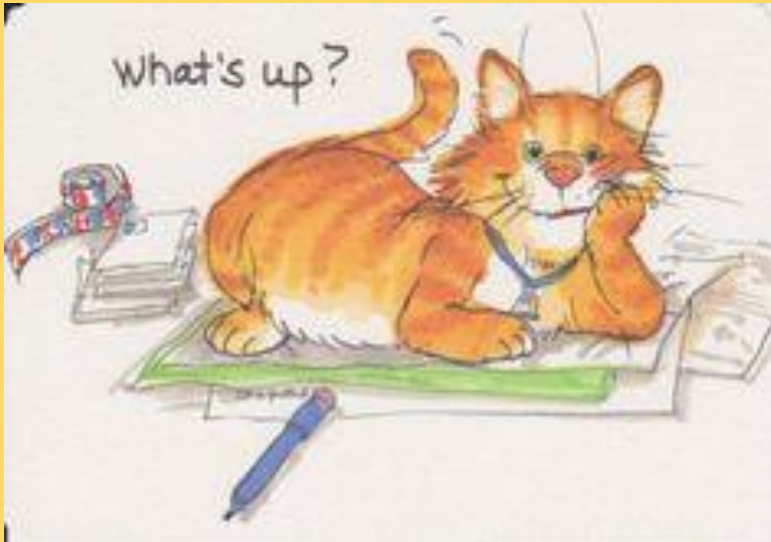
Tyngdlyftning har varit med i OS sedan starten i modern tid 1896. Från början tävlades i 5 moment där även enarmslyft ingick. Efter OS i München har det endast tävlats i ryck och stöt.

En färgstark svensk tyngdlyftare är Lennart "Hoa Hoa" Dahlgren.

3

Det sägs att hunden är människans bästa vän, då får väl katten ses som näst bästa. Blandraskatten eller bondkatten är vanligast men kan härstamma från diverse raser.

Vilken renrasig katt är vanligast i Sverige?

A

Norsk skogskatt

B

Maine Coon

C

Ragdoll

3

C

Ragdoll

Den är en tystlåten och lugn ras som är nyfiken och gärna vill vara med sin familj. Den är ingen "högflygande" ras utan håller sig oftast på lägre nivåer. Den har en tendens att fullständigt slappna av när man lyfter den och detta har gett den namnet ragdoll (trasdocka) Gångstilen är också speciell; den rör sig vaggande vilket troligen beror på att den går brett isär med bakbenen.

4

Bayern är till ytan Tysklands största förbundsland men ett av övriga 15 delstater är befolkningsmässigt större.

Vilket?

A

Baden-Württemberg

B

Nordrhein-Westfalen

C

Hessen

4

B

Nordrhein-Westfalen

Nordrhein-Westfalen är ett förbundsland i västra Tyskland. Det är den folkrikaste delstaten med cirka 18 miljoner invånare och till ytan sett är Nordrhein-Westfalen den fjärde största delstaten i Tyskland med 34 080 kvadratkilometer. Den största staden i delstaten är Köln, men huvudstad är Düsseldorf.

5

Naturläkemedel används vardagligt som benämning på läkemedel vars verksamma beståndsdelar har ett naturligt ursprung. Ämnen från Ginkgo Biloba används till naturläkemedel. **Vad är Ginkgo Biloba?**

A

Träd

B

Ormbunke

C

Lav

5

A

Träd

Ginkgon eller kinesiskt tempelträd är ett unikt träd, den enda arten i sin division. Förutom att den är en nakenfröig växt är dess släktskapsförhållanden till andra växter oklart, men troligtvis är dess närmaste släktingar kottepalmer och barrträd.

Rudolf Petersons 91:an Karlsson exporterades redan på 1930-talet till Norge. I Norge heter inte 91:an Karlsson i efternamn, utan ... Ja, vadå?

6

A

Larsson

B

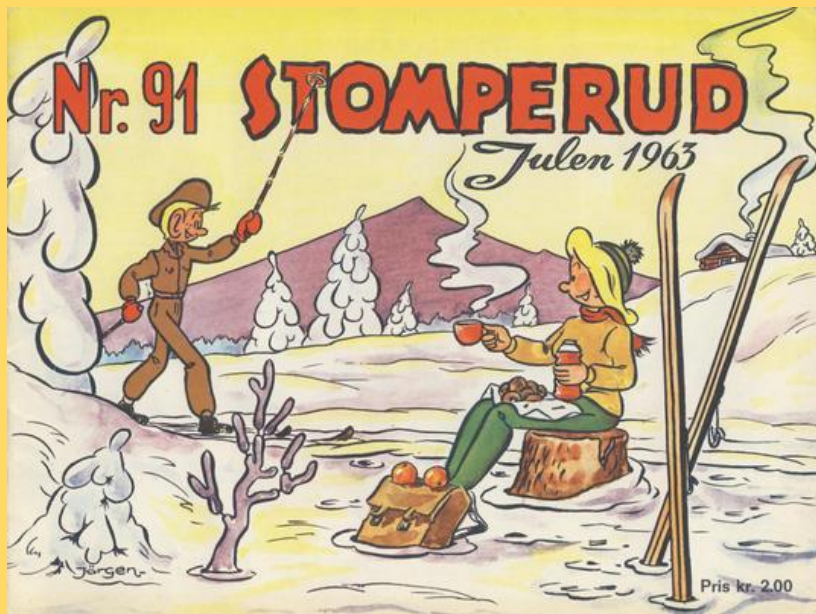
Revär

C

Stomperud

6**C**

Stomperud

Nr. 91 Stomperud, är en norsk tecknad humorserie som handlar om soldaten August Stomperud och består mest av situationskomik runt livet i norskt militärliv. Serien började publiceras i Norsk Ukeblad 1937 och var ursprungligen en norsk version av den svenska serien 91:an Karlsson.

7

Det är 100 år sedan operasångerskan Birgit Nilsson föddes. 2013 restes en staty föreställandes Birgit. Var står den?

A

Västra Karup

B

Båstad

C

Hjärnarp

7

B

Båstad

Birgit Nilsson som dog 2005 skulle 2013 ha fyllt 95 år och då passade man på att avtäcka en skulptur av henne på Dahlmanska tomten i centrala Båstad. Den två meter höga blåglaserade skulpturen är skapad av makarna Ulla och Gustav Kraitz.

8

Anna Roxvall och Johan Persson kom i höst ut med sin andra bok "Att svika ett folk". Vilket land handlar boken om ?

A

Sudan

B

Uganda

C

Västsahara

8

C

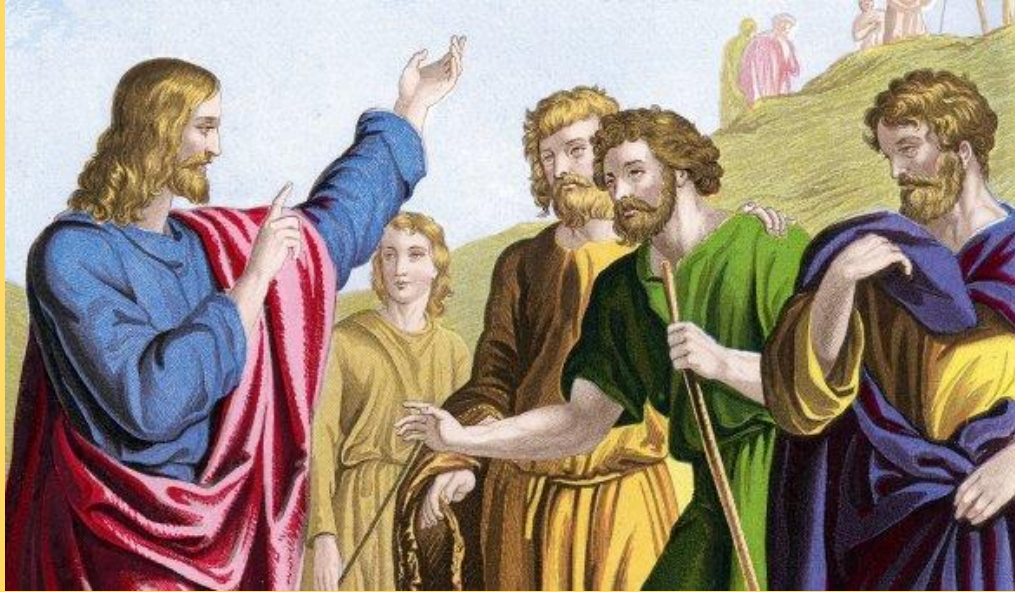
Västsahara

Anna Roxwall, född i Varberg, är reporter, Johan Persson är fotograf. Den prisbelönta duon har de senaste åren rapporterat från en lång rad länder världen över för flera av Sveriges ledande medier såsom Svenska Dagbladet, Expressen, Aftonbladet, TT Nyhetsbyrån, Sveriges Television och Sveriges Radio.

9

Vilket språk (vardagsspråk) talade Jesus med sina kompisar?

A

Grekiska

B

Hebreiska

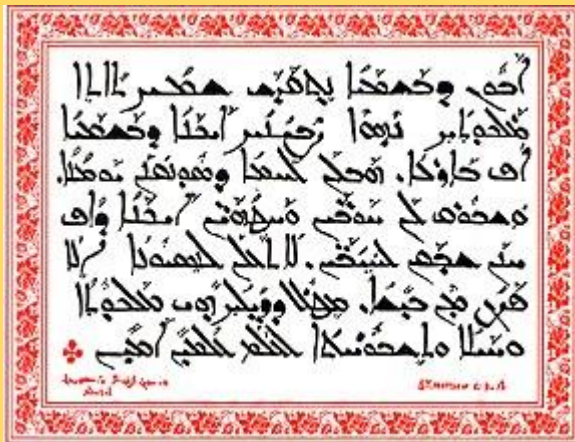
C

Arameiska

9

C

Arameiska

På Jesu tid var de flesta invånarna i Judeen trespråkiga. Arameiska var vardagsspråket, hebreiskan var det "religiösa" språket (Gamla testamentet var skrivet på hebreiska, men det hade inte använts som vardagsspråk på flera hundra år), och grekiskan var "riksspråket" som användes över hela Medelhavsområdet, i alla officiella sammanhang, och som alla kunde förstå - ungefär som i stort sett alla nuförtiden kan tala engelska. Jesus talade alltså arameiska när han jobbade som snickare, när han pratade med sina lärjungar och när han förkunnade budskapet om Guds rike för folk i allmänhet.

10

Serietidningen Bamses utgivare förlorade helt nyligen en namntvist om "Dunderhonung". Patent och registreringsverket anser att "Dunderhonung" även får användas till namn på vad?

A

Shot

B

Tvåkomponentlim

C

Domkraft

10

A

Shot

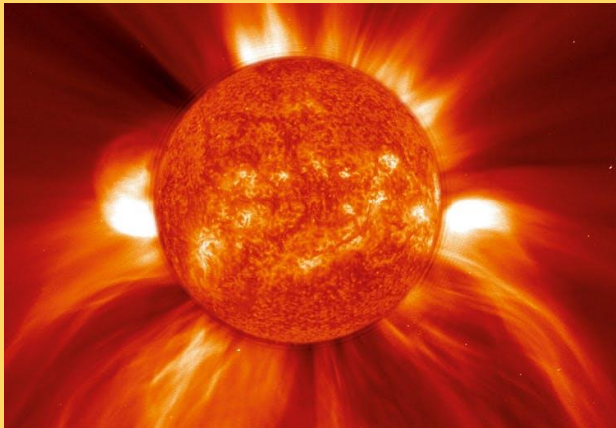
Patent- och registreringsverket PRV har beslutat att barkedjan Shotluckan kan fortsätta sälja den shot man döpt till "Dunderhonung" på menyn.

Det var serietidningen Bamses utgivare som hade synpunkter på att Shotluckan sålde "Dunderhonung", en honung som förekommer i Bamse-serierna och som gör Bamse till världens starkaste björn. Framför allt hade Bamseförlaget invändningar mot att namnet användes till att sälja alkohol då Bamse och hans värld riktar sig till barn. Barkedjan har å sin sida hävdats att shots är något som så uppenbart riktar sig till vuxna att någon förväxlingsrisk inte borde förekomma. Nu går PRV på Shotluckans linje vilket innebär att de kan fortsätta sälja sin "Dunderhonung". Shotluckan driver barer i bland annat Uppsala, Lund, Linköping, Halmstad och Malmö.

Vad är en solstorm?

11

A

Kraftiga vindar på solen som gör att den ändrar riktning

B

Explosioner på solens yta som är solens sätt att frigöra energi när väte omvandlas till helium.

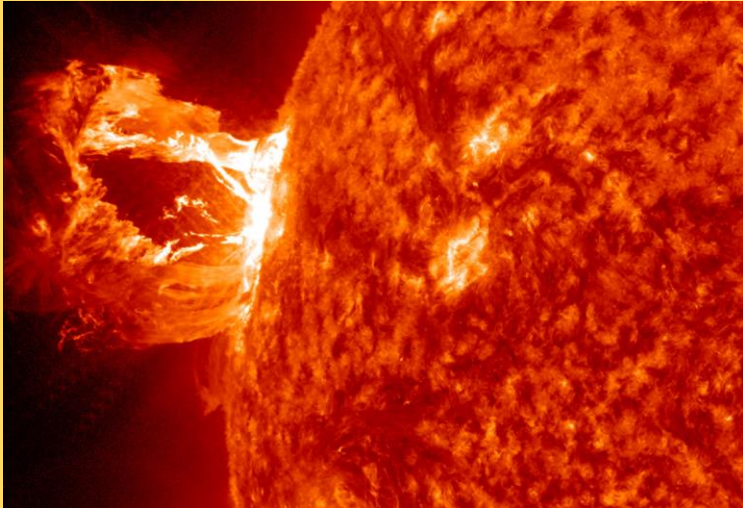
C

När gula dvärgar slungas ut från solens yta

11

B

Explosioner på solens yta som är solens sätt att frigöra energi när väte omvandlas till helium.

Solen har ett ständigt skiftande magnetfält. Emellanåt frigges en del av den magnetiska energin i kraftiga explosioner i solens övre atmosfär. De våldsamma solutbrotten kallas också för solstormar, speciellt när de vållar problem här på jorden.

12

Fiolens lock är ofta tillverkat av gran eller annat mjukt träslag, t ex cederträ. Botten är tillverkad av ett hårdare träslag. Vilket?

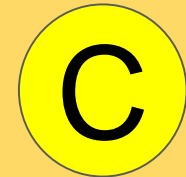
Lind

Al

Lönn

12

C

Lönn

Botten och sargen tillverkas av hårdare träslag, oftast lönn. På finare instrument läggs ofta stor vikt vid ett estetiskt tilltalande virkesval där flammig lönn är vanligast men **fågelögonlönn** förekommer sporadiskt. Sargen sågas ut på så vis att de (vanligtvis) 6 delarna passar varandra. Den cirka en millimeter tjocka sargen är basad (böjd) till sin rätta form med hjälp av värme och fukt och förstärkt med lister mot lock och botten. Listerna görs ofta av lind eller fur, dock sällan gran då detta är svårare att basa. Sargen förstärks vid hals, nederdel och de fyra hörnen, ofta med lind eller gran

13

Man kan spela på en mandolin. Men med en annan mandolin kan man göra något helt annat. Vad?

A

Skruva specialskruvar

B

Mäta tjockleken på tyg

C

Skiva grönsaker

13

C

Skiva grönsaker

Mandolin är ett köksredskap som man bl.a. kan skiva grönsaker på.

Består av en skärbräda, 2-3 dm lång och ca 1 dm bred, ovanför vilken ett knivblad är placerat i en hållare. Kniven är ställbar i höjd beroende på hur tjocka skivor man vill ha. Oftast har mandolinen ett utfällbart stativ i ena änden, så att den lutar. Då bildas ett tomrum under den i vilket skivorna faller ner genom en springa i skärbrädan.

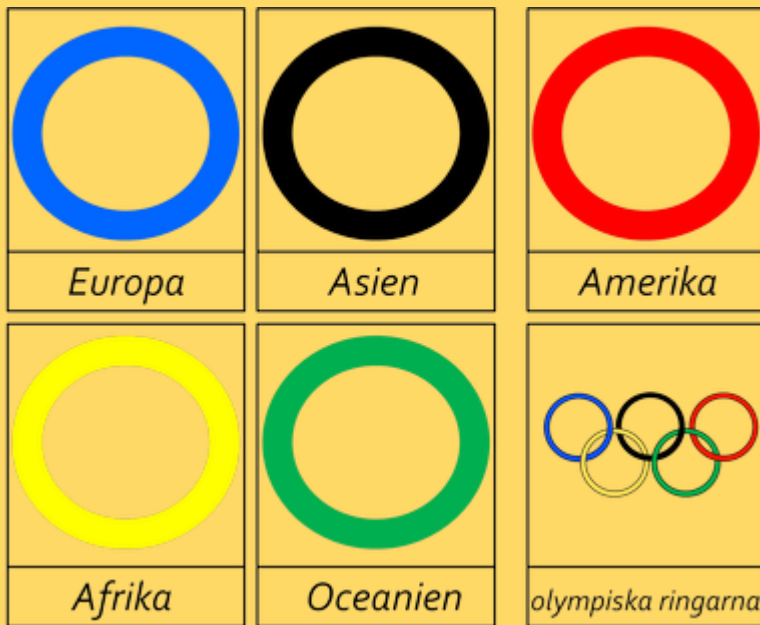
Namnet har den fått därför att handledsrörelsen hos en skicklig användare påminner om hur handleden rör sig på en mandolinspelare.

Bland kockar är den populär eftersom den är liten och lättdiskad jämfört med till exempel en matberedare.

14

Endast en stad har arrangerat det moderna OS (efter 1896) tre gånger.
Vilken?

A

Aten

B

Paris

C

London

14

C

London

London har arrangerat OS tre gånger – 1908, 1948 och 2012. Genom att vara arrangör 2024 kommer även Paris att ha genomfört OS tre gånger.

15

Högtiden är känd från större delen av Europa ända sedan medeltiden. Då firades den till minne av S:t Martin, en helgonförklarad biskop från Tours i Frankrike.

Vad kallar vi firandet idag?

A

Mårtensgås

B

Mickelsmäss

C

Vasilica

15

A

Mårtensgåås

Den 11 november är den helige Martin av Tours dödsdag, i äldre almanackor benämnd Mårten biskop. I Sverige firas Mårten som regel på kvällen före själva dagen, alltså på mårtensafton den 10 november

I Sverige firas Vasilica 13-14 januari framförallt av de romer som har kommit hit från Balkan. Traditionens syfte är främst att önska hälsa och välgång under det kommande året.

Mickelsmäss - Mikaelidagen är en kyrklig högtid till ärkeängeln Mikaelis ära.

16 Det svenska riket har haft många kungar. Här gäller det för ert lag att placera följande konungar i rätt kronologisk ordning, äldst först – yngst sist:

1. Birger Jarl

2. Erik Jedvardsson
"den helige"

3. Knut Långe

A

3-2-1

B

2-3-1

C

1-2-3

16

B

2-3-1

Erik den Helige valdes till kung 1156, Knut Långe 1229 och Birger Jarl 1248.

17

Rymden med bl.a. dess stjärnor, galaxer och andra fenomen har fascinerat oss länge.

Vad är en Nebulosa?

A

Ett svart hål

B

Ett flera ljusår stort moln av gas och rymdstoft

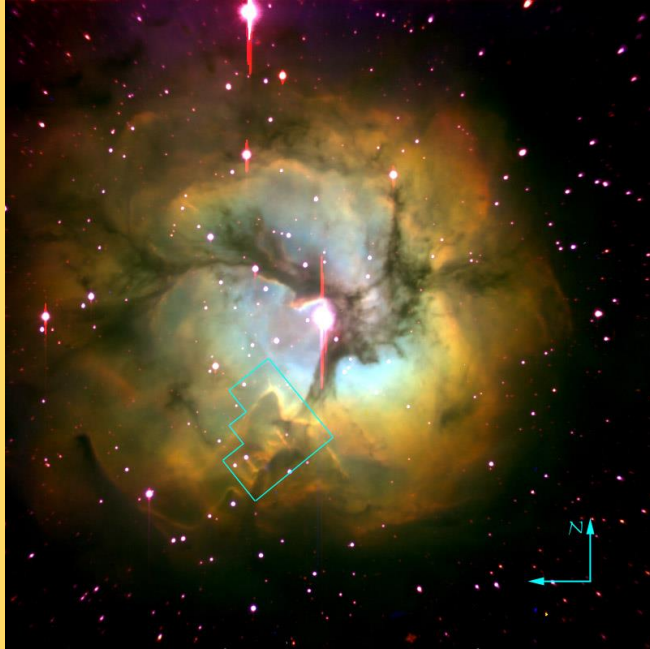
C

En exploderande stjärna

17

B

Ett flera ljusår stort moln av gas och rymdstoft.

Nebulosa kallas ett flera ljusår stort moln av gas och rymdstoft. Namnet kommer från latinets nebula, som betyder moln.

18

Hur många personbilar nyregistrerades i Sverige under oktober månad 2018?

18

**En minskning med 27,4 % i
jämförelse med oktober 2017.**

24128